

nede og vier hele sit Liv til denne Gerning. Thi de orientalske Forhold er af en saa ejendommelig Karakter, at man maa være inde i dem, leve sig ind i dem for overhovedet at kunne gøre nogen Nytte paa denne Plads. Betydningen af at have en Mand med diplomatisk Karakter, som saaledes bliver dernede, vil for Danmark være den, at naar de andre Landes Gesandter skifter og vor Konsul med Gesandtkarakter bliver siddende, vil han som den naturlige Doyen efterhaanden nødvendigvis blive den erfarne Raadgiver for samtlige nye Gesandter, der kommer til Konstantinopel. De vil naturligt søge hans Raad og Vejledning. Det kunde paa mange Maader blive til Gavn for de danske Interesser og den danske Erhvervsvirksomhed, naar den paagældende saaledes er i Stand til at staa Stormagternes Repræsentanter bi med Raad og Daad.

Nu er det meget muligt, at den højtærede Minister under de mere fortrolige Former, som Forhandlingen med et eventuelt Udvalg vil faa, vil kunne give gode Modgrunde overfor disse Betragtninger, saa at ogsaa vi i saa Henseende kan lade os overbevise. Jeg fremhæver derfor udtrykkeligt, at disse Bemærkninger ikke tilsigter at stille nogen som helst Vanskelighed i Vejen for dette Lovforslag, men tværtimod til om muligt at gennemføre det Formaal, som jeg lykønsker den højtærede Minister til at have stillet sig, paa en billigere og mere effektiv Maade. Ved den Drøftelse, Sagen bliver Genstand for, vil altsaa baade dette og de personlige Forhold nærmere kunne belyses, og naar vi saa kommer, om jeg saa maa sige, mere til Bunds i Sagen og ser paa alle de nærmere Forhold, vil man mulig finde, enten at dette er det rette, eller at en Modifikation af dette er det rette. Det skal jeg paa Forhaand ikke udtale mig om eller paa Forhaand hverken binde mig eller mit Parti til. Jeg har blot ønsket i Sagens Interesse at pege paa, at det dog vilde være muligt ad anden Vej end den foreslaaede maaske bedre og billigere at komme til en mere betryggende Ordning af disse Forhold, end det her synes at være lykkedes den højtærede Minister i første Omgang at naa til.

Jeg skal saa kun nævne — og jeg er deri enig med det ærede Medlem fra Æbeltoft —, at jeg mener, det vilde være rigtigt at genoprette en selvstændigt diplomatisk Post i Wien. Det ærede Medlem brugte et efter min Mening meget lykkeligt Udtryk, idet han sagde, at det vil

blive en betydningsfuld Observationspost. Dette tror jeg netop er det rammende Udtryk. Wien ligger saaledes, at det har Ansigtet vendt mod Østen og mod Syden. Mod Syd ned mod Balkan og mod Øst mod Sydrusland; og særdeles meget af, hvad der foregaar — ikke mindst økonomisk — i de russiske Sortehavslande paa den ene Side og Balkanhalvøen paa den anden Side, giver altid Reflekser i det wienske Forretningsliv, endog meget ofte paa Wienerbørsen, saa at, hvis den Mand, der eventuelt ansættes der, ikke er en Diplomattype i gammeldags Forstand, der mener, at han er en Slags Hoffigur, men en Mand, der har en lignende aaben Sans og Interesse for dansk Erhvervslivs Trivsel og lignende Observationsgaver som f. Eks. vor nuværende Gesandt i Berlin, vil efter min Mening en saadan dansk Diplomat i Wien baade paa den ene og den anden Maade kunne gøre de danske Interesser en overordentlig stor Tjeneste.

Udenrigsministeren (*Erik Scavenius*):

Der har fra alle Sider her i Salen kun lydt Anerkendelse af det Lovforslag, jeg har haft den Ære at fremsætte. Jeg kunde da indskrænke mig til at udtale min Tak for den venlige Modtagelse, man har givet det, idet man synes ganske at kunne slutte sig til de Synspunkter, der ved Udarbejdelsen har været ledende for Udenrigsministeriet. Der er dog fremført nogle enkelte Betæneligheder, som jeg maa komme ind paa.

Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) omtalte den Betænelighed, der vilde være ved, saaledes som Lovforslaget gaar ud paa, i formel Henseende at forringe den Stilling, som det er tænkt at give vor Repræsentant i Wien. Som det fremgaar saavel af Lovforslagets Motiver som af de Ord, hvormed jeg havde den Ære at fremsætte det forleden, har jeg fuldt ud været opmærksom paa denne Betænelighed, og det er ogsaa derfor, at jeg har formet Lovforslagets § 1 saaledes, at man, hvis man maatte komme til den Erkendelse, at denne Post ogsaa i ydre Henseende burde fremtræde paa en anseligere Maade, vilde have lettere Adgang, end man ellers vilde have, til at vende tilbage til den nuværende Ordning, og Udenrigsministeriet vil selvfølgelig til enhver Tid, hvis der maatte være Sangbund derfor i Tingene, kun være glad ved at kunne give sin Repræsentant en større Stilling, end her er foreslaaet. Ogsaa Udenrigsministeriet er paa det rene med, at Posten i